

Dr. Tuğba Cengiz

**İŞ HUKUKUNDA
İŞÇİNİN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ**

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	V
KISALTMALAR DİZİNİ	XIII
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KAVRAMI, ULUSLARARASI HUKUKTAKİ DAYANAKLARI VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN İŞ HUKUKU İLE İLİŞKİSİ

1. İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ KAVRAMI VE İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN DİĞER TEMEL HAKLARLA İLİŞKİSİ.....	5
1.1. Genel Olarak	5
1.2. İfade Özgürlüğü Kavramı	9
1.3. İfade Özgürlüğünün Diğer Temel Haklarla İlişkisi	14
2. İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN ULUSLARARASI HUKUKTAKİ DAYANAKLARI.....	19
2.1. Genel Olarak	19
2.2. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi	21
2.3. Medeni ve Siyasi Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme.....	23
2.4. Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklara İlişkin Uluslararası Sözleşme	25
2.5. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi	26
2.5.1. Genel Olarak	26
2.5.2. İfade Özgürlüğünün Kapsamı.....	29

2.5.2.1. Genel Olarak	29
2.5.2.2. Bilgi ve Kanaatlere Ulaşma Özgürlüğü	31
2.5.2.3. Düşünce ve Kanaat Sahibi Olma Özgürlüğü	33
2.5.2.4. Düşünceyi Açıklama Özgürlüğü	35
2.5.3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde İfade Özgürlüğünün Sınırları	37
2.5.3.1. Genel Olarak	37
2.5.3.2. Müdahalenin Hukuken Öngörülmüş Olması.....	41
2.5.3.3. Müdahalenin Meşru Bir Amaç İçermesi.....	43
2.5.3.4. Demokratik bir Toplumda Gereklilik.....	44
2.6. Avrupa Birliği Temel Haklar Şartı.....	48
2.7. Avrupa Sosyal Şartı ve Gözden Geçirilmiş Avrupa Sosyal Şartı.....	51
2.8. Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmeleri.....	56
3. ULUSLARARASI İNSAN HAKLARI HUKUKU BAKIMINDAN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNÜN İŞ HUKUKU İLE İLİŞKİSİ.....	59
3.1. Uluslararası İnsan Hakları Hukukunun İş Hukukunda Uygulanması.....	59
3.1.1. Genel Olarak	59
3.1.2. Uluslararası İnsan Hakları Hukukunun İş Hukukuna Etkisi.....	60
3.1.3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin Özel Hukuk İlişkilerine ve İş Hukukuna Etkisi.....	64
3.1.3.1. Genel Olarak	64
3.1.3.2. Yatay Etki Kavramı	66
3.1.3.3. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi Hükümlerinin İş Hukukuna Etkisi.....	79
3.2. Türk Hukukunda Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmelerinin Uygulanması, İfade Özgürlüğüne İlişkin Anayasal Düzenlemeler ve Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Yolu	121
3.2.1. Türk Hukukunda Uluslararası İnsan Hakları Sözleşmelerinin Uygulanması.....	121

3.2.2. Türk Hukukunda İfade Özgürlüğüne İlişkin Anayasal Düzenlemeler	127
3.2.3. Anayasa Mahkemesine Bireysel Başvuru Yolu	132
3.2.3.1. Genel Olarak	132
3.2.3.2. Anayasa Mahkemesinin İş Hukukunda İfade Özgürlüğünün Korunmasına İlişkin Uygulamaları	134

İKİNCİ BÖLÜM

İŞ İLİŞKİSİNİN ÇEŞİTLİ AŞAMALARINDA İŞÇİNİN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ HAKKININ KULLANIMI

1. İŞ İLİŞKİSİNİN KURULMA AŞAMASINDA İŞÇİNİN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ	147
1.1. Genel Olarak	147
1.2. İşçinin İfade Özgürlüğü Bakımından İş Görüşmesi Öncesindeki Davranışların İşe Alımlara Etkisi.....	150
1.3. İşçinin İfade Özgürlüğünün İş Görüşmeleri Sırasında Korunması	155
1.3.1. Genel Olarak	155
1.3.2. İşverenin Aday İşçiye Soru Sorma Hakkı	158
1.4. İşçinin İfade Özgürlüğü Bakımından İşe Alım Sürecinde İşverenin Sorumluluğu.....	167
1.4.1. İşverenin İş İlanından Doğan Sorumluluğu	167
1.4.2. İşverenin Dolaylı Yoldan Bilgi Edinmesinden Kaynaklanan Sorumluluğu	172
1.4.3. İşverenin İş Görüşmelerinden Doğan Sorumluluğu.....	174
2. İŞ İLİŞKİSİNİN DEVAMINDA İŞÇİNİN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ 178	
2.1. İşçinin İş İlişkisinden Kaynaklanan Hakları ve İfade Özgürlüğü ile İlişkisi.....	178

2.1.1. İşçinin Açıklama ve Eleştiri Hakkı Kapsamında İfade Özgürlüğü	178
2.1.1.1. İşçinin İşveren ve İşyeri ile İlgisi Olmayan Konularda Görüşlerini Açıklaması	178
2.1.1.2. İşçinin İşveren ve İşyeri Hakkındaki Görüşlerini Açıklama ve Eleştiri Hakkı	219
2.1.2. İşçinin Açıklama ve Eleştiri Hakkı Kapsamında İfade Özgürlüğünün Sosyal Medya Paylaşımları Bakımından Değerlendirilmesi.....	241
2.1.2.1. Genel Olarak	241
2.1.2.2. Sosyal Medya Paylaşımlarının İçerik Bakımından Değerlendirilmesi.....	244
2.1.2.3. Sosyal Medyaya Özgü Bazı Kavramlar ve İş ilişkisine Etkisi	249
2.1.3. İşçinin Şikâyet Hakkı ile İfşa ve İhbar Hakkı (Whistleblowing) Kapsamında İfade Özgürlüğü.....	259
2.1.3.1. İşçinin Şikâyet Hakkı	259
2.1.3.2. İşçinin İfşa ve İhbar Hakkı (Whistleblowing).....	260
2.1.4. İşçinin Bilgilenme Hakkı.....	275
2.1.5. İşçinin Yönetime Katılma Hakkı	278
2.1.6. İşçinin İfade Özgürlüğü Bakımından Sendikal Hakları....	281
2.1.6.1. Genel Olarak	281
2.1.6.2. İşyeri Sendika Temsilcisinin İfade Özgürlüğü.....	287
2.2. İşverenin İş İlişkisinden Kaynaklanan Hak ve Yetkilerinin İşçinin İfade Özgürlüğü ile İlişkisi	290
2.2.1. İşverenin Yönetim Hakkı	290
2.2.2. İşverenin İşyeri İç Yönetmeliği Düzenleme Yetkisi	297
2.2.3. İşverenin Disiplin Cezası Uygulama Yetkisi.....	300
3. İŞ İLİŞKİSİNİN SONA ERMESİNE VE İŞVERENİN KİŞİLİK HAKLARINA ETKİSİ BAKIMINDAN İŞÇİNİN İFADE ÖZGÜRLÜĞÜ	304
3.1. İşçinin İfade Özgürlüğünün İş İlişkisinin Sona Ermesine Etkisi .	304

3.1.1. Süreli Fesih.....	304
3.1.1.1. Genel Olarak	304
3.1.1.2. İşçinin İfade Özgürlüğü Bakımından Geçerli Sebepler Sayılabilecek Durumların Tespiti.....	306
3.1.2. Haklı Nedenle Derhal Fesih	316
3.1.2.1. Genel Olarak	316
3.1.2.2. İşçinin İfade Özgürlüğü Bakımından Haklı Neden Sayılabilecek Durumların Tespiti	318
3.2. İşçinin İfade Özgürlüğünün İşverenin Kişilik Haklarına Etkisi ...	330
SONUÇ	335
KAYNAKÇA.....	341